

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó lap tulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre	8 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12 "			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékre Negyedévre	5 "			
Egészévre	20 "			

A nemzet ítélete.

E héten dül el a nemzet ítélete, mely dönteni fog a multakra nézve és a jövőre nézve. A multa nézve két kérdés vár eldöntésre. Először az, hogy vajjon a nemzet helyesli-e az obstrukciót, vagy nem helyesli? Másodsor az, hogy a nemzet elismeri-e, vagy nem ismeri el azt, hogy a kormány kénytelen volt a november 18-iki határozatot előidézni, noha formasértéssel járt, mert más mód nem volt az obstrukció megszüntetésére.

De ezzel koránt sincsen kimerítve a mostani választás politikai jelentősége, a nemzet itélni fog nemcsak a multa, hanem a jövőre nézve is, főképpen arra nézve, hogy vajjon kívánja-e, hogy az a képviselő, a ki a nemzeti akarattól mandátumot kapott, a jövőben alávesse magát a nemzet akaratának, vagyis a parlamenti többségnek, mint a nemzeti akarat törvényes képviselőjének, vagy pedig nem kívánja a nemzet, hogy mandatáriusa magát alávesse a nemzeti akaratnak. A nemzeti ítéletnek ez a jövőre kiható jelentősége előttünk fontosabb még annál is, hogy a nemzet miként fog itélkezni a multakról. Mert a politikai helyzetnek kialakulása a jövőben teljesen attól függ, hogy a kisebbség kötelességének fogja-e tartani ezután magát alája vetni a nemzeti akaratnak, vagy pedig nem fogja-e elismerni ebbeli kötelességét. Erre nézve a szövetséges ellenzék összes programbeszédei egy szemernyi felvilágosítással sem szolgálnak.

Az ellenzéki programbeszédeknek e homályával szemben kénytelenek vagyunk mi az ország közvéleményét és a szavazó polgárokat figyelmeztetni arra, hogy nemcsak az obstrukcióról, és nemcsak a november 18-iki határozatról kell, hogy döntsön a nemzet, hanem arról is, hogy vajjon az a helyes út, a melyet Tisza választott, hogy tudniillik a szövetséges ellenzékkel szemben apellál a nemzetre, mint a legfelsőbb fórumra vagy pedig az a helyes, hogy a nemzet akaratával szemben apellálni kell a szövetséges ellenzéknek, mint a legfelsőbb fórumnak a legmagasabb ítéletére. Mert ha a szövetséges ellenzék nem elégszik meg a jövőben azzal a szerepével, a mely a rendes parlamenti életben ráháruul, hogy tudniillik ellenőrizze a kormány cselekedeteit és vonja felelősségre a parlament előtt, hanem a nemzet kifejezett akarata ellenében is obstrukciós fegyverekkel akarja lehetetlenné tenni tovább is a parlament

működését, akkor nyilvánvaló, hogy a szövetséges ellenzék magát tartja a legmagasabb fórumnak ebben az országban.

Bizonyosak vagyunk benne, hogy a nemzeti intelligencia pártkülönbség nélkül velünk egyetért abban, hogy a nemzet mostan remcsak a multakról fog itélkezni, hanem kihatással kell, hogy bírjon a nemzeti képviselőlet jövő magatartására is. Már most mi következik ebből? Az, hogy a szövetséges ellenzék programbeszédében és a sajtóban még ma hirdetheti ugyan, hogy Tiszára nézve nem fog megváltozni a politikai helyzet semmiben a választás után sem. Hirdetheti azt azért, mert még ma jóhiszeműen remélheti, hogy a nemzet többsége az ellenzék mellett fog dönteni.

De ha a nemzet ítélete a kormány mellett szól, akkor a szövetséges ellenzék nem mondhatja többé, hogy a helyzeten nem változott semmi sem.

Ha tehát a szövetséges ellenzék komolyabb elemei nem akarnak rátérni a parlamenti ellenzéknek ez egyedüli legitim terére, ha inparlamentáris fegyverekkel akarnak harcolni, ha nem akarják magukat alávetni a nemzet akaratának, akkor el kell tőlük várni azt, hogy *le fogják tenni mandátumukat*, mert a népképviselőlet rendszer alatt nincsen parlamenti jogosultsága egy olyan pártnak, a mely flagrns ellenkezésbe jut a nemzet kifejezett akaratával.

Sokan felvetették azt a kérdést is hogy Tisza miért nem oszlatta fel az országgyűlést a november 18-iki határozat előtt, miért nem fordult a nemzethez azzal a kérdéssel, hogy vajjon akarja-e a házszabály revízióját, vagy nem akarja? Most az új választás küszöbén nem habozunk többé abban, hogy erre megadjuk a választ. Ha Tisza a házszabály-revizió kérdésével lép a nemzet színe elé és az ellenzék az új parlamentben is megakadályozza a revíziót, vagy hogy Tisza, támaszkodva a nemzet akaratára, mégis kénytelen a házszabályt ad hoc provizóriusan formasértéssel módosítani, akkor megfosztotta volna az ellenzékét attól, hogy a formasértés miatt orvoslást keressen azzal, hogy a parlamentben indítványt tegyen a kormány vád alá helyezése végett. Mert erről az indítványról természetesen a többség dönt. Már pedig ezt nem teheti ugyanaz a többség, amely a formasértésben segédkezett nyújtott a kormánynak, mert senkisésem lehet bíró a saját

dolgában. Csak egy új parlamentnek többsége ítélkezhetik a régi parlamenti többség eljárásáról. Az új parlamentben tehát teljesen helyén lesz a vád alá helyezéssel szóló indítvány. Erre a jogos orvoslásra nyitja meg Tisza az ellenzék számára az utat az új választással.

Bokrétás világ Debrecenben.

Választási mozgalmaink.

— jan. 23.

Kossuth Ferenc a nagy Kossuth fia, levelet írt Szabó Kálmán érdekében, a III. kerületi választókhoz.

Irt ilyen levelet Kossuth Ferenc néhány hét óta vagy 300-at és hogy mennyire hederítették rá itt közöljük a tapolcai 48-as függetlenségi párt kiáltványát, mely válasz Kossuth levelére:

Mi nem kérdezzük meg Kossuth Ferencet, hogy kire szavazzunk: minekünk nem kell összepaklizó trafikálás; mi megmaradunk 48-as függetlenségi pártiaknak akkor is, ha Kossuth Ferenc és szövetséges táborunk nekünk azt parancsolja, minket arra akarna kényszeríteni, hogy ne legyünk függetlenségi elveket vallók. Testvéreink! Magyarok!

Mi itt maradunk közöttetek, ne higgyetek semmiféle jezsuita szemforgatásnak. Hozzák ide Kossuth Ferencet! Füle hallatára azt fogjuk kiáltani: Nekünk nem kell 67-es. Hozzák ide Kossuth Ferencet és táborát, legyen köztünk igazságos bíró és győzdjék meg arról, hogy agyunk minden gondolatával, szívünk minden dobbanásával, izmunknak minden mozdulatával, lelkünknek végső sóhajtásával nem-e a magyar alkotmány szentséges érintettségét, nem-e Magyarország függetlenségét akarjuk kivívni?!

Megyünk a magunk utján, mint az apjától kitagadott gyermek, de azért édes apánknak, nagy Kossuth Lajosnak nevét soha megbecsteleníteni nem fogjuk.

Halljátok a tapolcai magyar testvéreitek szövegét debreceni magyarok!

A vérbeli 48-as nem szavaz 67-es jelöltre. Veletek jogtalanság történt, mert nem 48-as függetlenségi jelöltet állított a szövetséges. Benneteket el akarnak adni, meg akarnak rabolni meggyőződésetekről. Álljatok ellent a csábításnak! Ne szavazzatok!

*

Tegnap délután a Szabó-párt a Korona vendéglőjében tartott gyűlést, melyen nagyon sok fiatal iparos segéd vett részt. — Szabad előadást tartottak: Szabó Kálmán, Márton Imre, Bakonyi Samu, Varga Lajos.

A III-ik kerület szabadelvű párti vacsorája.

A debreceni szabadelvű párt III-ik kerületi választó polgárai tegnap este a Frohner szálló éttermében társas vacsorára gyűltek egybe. A vacsorán jelen volt Domahidy Elemér főispánon kívül a pártnak számos oszlopos tagja.

A mintegy 300 egybegyűlt választó polgárokhoz az első fogás után Dr. Balkányi Ede intézett rövid, magvas beszédet, melyben a mostani politikai helyzetet vizsgálja, buzdítva a jelen voltakat, hogy támogassák a kormányt minden erejükből és ne hagyják magukat terrorizálni, hanem tartsanak ki, mert Tisza István miniszterelnöksége csak áldásos lehet az országra.

Ezután Nyiri Ernő szólalt fel, Néhány szóval tolmácsolta Dobieczki Sándornak a kerület képviselőjének érzelmeit, — aki sajnálatát fejezte ki az iránt, hogy a tiszteletére egybegyűlt választók között betegsége miatt meg nem jelenhetett.

Utána Krausz Bernát emelkedett szólasra. Igazságos szavakkal bírálta a politikai eseményeket.

Majd Domahidy Elemér főispán köszönetét fejezi ki a jelenvoltaknak, hogy ilyen tekintélyes számban jelentek meg és sorakoznak az alá a zászló alá mely alatt neki kell elől járni. Nem akar bonyolultabb politikai problémák fejtegetésébe bocsátkozni, elmondja, hogy a magyar parlament mindig komoly és céltudatos munka helye volt, mely a nemzet jogainak megvédésére és a haza felvirágzására törekedett. Rámutat az ellenzék dec. 18-ikán elkövetett világra szóló botrányára, amivel megesufolta a magyar hazafiasságot és amely incidenst ma már ők az ellenzék is szeretnék meg nem történnétek tekinteni, felhívja az egyesült párhiveket, hogy tartsanak ki a szabadelvű eszmék mellett és ápolják azokat minthogy ez minden reális, hazafias gondolkodású embernek kötelessége. Viharos éljenzés és taps között fejezi be szónoklatát.

Reichmann Ármán szólalt fel ezután, beszédjében röviden kiterjeszkedik a fontosabb politikai dolgokra és az ellenzék káros munkáját elítéli, kéri az egybegyűlt választókat, hogy ne engedjék magukat befolyásolni semmiféle erőszak és félrevezetések által. Meg van győződve, hogy jobbat nem tehetnek a hazának, mintha kitartanak a szabadelvű párt mellett. Indítványozta, hogy Tiszához üdvözlő táviratot küldjenek, amit lelkesedéssel elfogadtak.

A távirat szövege a következő:

Gróf Tisza István miniszterelnök ur ő nagyméltóságának

Budapest.

Debrecen sz. kir. város III-ik szabadelvű párt választóinak mai napon tartott lakomáján megemlékezve Nagyméltóságodnak azon nagy erélyvel és kitartó fáradtsággal az ország jóléte érdekében kifejtett példátlan munkásságáról, — egy szívvvel lélekkel kívánunk Nagyméltóságodnak erőt és egészséget és megkezdett üdvös munkájához kitartást és teljes eredményt.

A debreceni szabadelvű párt III. ker. választó polgárai.

Felszóltak még Lichtblau Albert, Dénes Adolf és Kuti Zsigmond. A vacsora lelkes hangulatban, Dobieczki éltetésével ért véget.

Választások előtt.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, január 22.

Szepes-Olaszi. Münnich Aurél tegnap tartotta Szepes-Olasziban programbeszédét, a melyre Iglórol száz választó kísérte el. A jelöltet Olasziban lelkesen fogadták és a bevonulás 60 számon bandériummal az élen imponáns volt. A városi szálló nagyterme, mely zsufolásig megtelt választókkal kiesinek bizonyult a megjelentek befogadására. A jelöltet küldöttség kísérte a terembe mire, elmondta programbeszédét. A programbeszédet lelkes éljenzéssel fogadták és annak kapcsán Tisza István gróf miniszterelnököt és a jelöltet lelkesen éljenezték. Ezután Bens Lajos Münnich mellett kitartásra buzdította a választókat, Kövi Imre tanár, a legöregebb választója szintén Münnich melletti kitartásra buzdított. Vollyay nagy hatással tőlt beszélt. Tisza István miniszterelnöknek és báró Podmaniczkynek üdvözlő táviratokat küldöttek.

Hajduböszörmény. Tegnap tartotta programbeszédét Böszörményi Sándor szabadelvű párti képviselőjelölt, mintegy 7—800 szavazó polgár előtt szabad ég alatt. Beszédét a jelen volt választók tetszéssel fogadták. Dr. Jászi Viktor is felszólt a jelölt érdekében. Ugyancsak tegnap tartotta programbeszédét a szövetkezett ellenzék jelöltje is, dr. Benedek János.

A losonci választókerülethez tartozó Türopolya nagyközségben fényes fogadtatásban részesítették Kohonyi Gyula szabadelvűpárti jelöltet.

Temesvár. Khuen-Héderváry Károly gróf szabadelvűpárti jelölt tegnap tartotta programbeszédét több ezerre menő választó polgár előtt. A város lobogódiszbe öltözött. Plautich pártelnök nyitotta meg a gyűlést, miután Khuen-Héderváry általános lelkesedés közt mondta el programbeszédjét. A jelöltet mindenütt nagy ovációval fogadták, a ki a délutáni gyorsvonattal elutazott.

Választási értesítő.

Utbaigazítást, felvilágosítást a szabadelvűpárt választási irodáiban mindenkinek szíves készséggel adnak.

A szabadelvűpárt intézőbizottságának telefonszáma: 135.
(Arany-Bika I. em.)

A debreceni I. választó kerület szabadelvű pártjának irodája a Gróf Dégenfeld-tér 8. sz. alatt van, Beke Aladár Kis pipához címzett vendéglői helyisége utcavégi szobájában.

A debreceni II. kerület szabadelvű pártjának választási irodája az Arany Bika szálló első emeletén van.

A debreceni III. kerület szabadelvű pártjának választási irodája a Frohner-szálló első emeleti 16. sz. szobájában van.

A III. választókerület szabadelvű

párt ma 23-án délután 5 órakor a megyeház nagytermében választó bizottsági ülést tart, melyre a kerület szabadelvű választó polgárait meghívja ez uton is az elnökség.

A III-ik kerület szabadelvű választó polgárai holnap e hó 24-én este 7 órakor a Frohner-szálló külön éttermében társas-vacsorára gyűlnek egybe, melyen a kerület szabadelvű polgárainak szíves megjelenését kéri az intéző bizottság.

NAPI HIREK.

Választási napló.

Január 26-án:

Városok: Budapest (9), Debrecen (3), Arad, Győr, Hódmezővásárhely, Kassa, Kecskemét (2), Kolozsvár (2), Komárom, Nagyvárad, Pécs, Pozsony (2), Selmec-Bélabánya, Sopron, Szabadka (2), Szatmár, Szeged (2), Székesfehérvár, Temesvár, Ujvidék, Versec, Zombor.

Abrudbánya, Bereck, Besztercebánya, Békés, Békés-Csaba, Brassó (2), Csongrád, Cegléd, Eger, Esztergom, Erzsébet város, Félegyháza, Gyöngyös, Gyula, Gyulafehérvár, Halas, Jászberény, Körmöcbánya, Nagybecskerek, Nagykőrös, Nagyikinda, Nyiregyháza, Oláhfalu, Pápa, Sepsiszentgyörgy, Szarvas, Szamosújvár, Székelyudvarhely, Szék, Vizakna.

Eddig összesen 68 kerület.

Vármegyék: Abauj-Torna (7), Alsó-Fehér (4), Arad (7), Arva (2), Baranya (7), Bars (3), Bács-Bodrog (11), Bereg (4), Beszterce-Naszód (2), Bihar (12), Borsod (6), Csanád (2), Csik (4), Csongrád (2), Esztergom (2), Fejér (5), Fogaras (2), Moson (2), Gömör (6), Győr (3), Hajdu (3), Háromszék (4), Heves (5), Hont (3), Hunyad (6), Jász-N. Kun-Szolnok (6), Kolozs (4), Komárom (4), Kis-Küküllő (2), Krassó-Szörény (7), Máramaros (6), Maros-Torda (5), Nagy-Küküllő (4), Nógrád (6), Nyitra (11), Pest-Pilis-Solt (11), Pozsony (8), Sáros (6), Somogy (8), Sopron (6), Szabolcs (5), Szatmár (8), Szepes (6), Szilágy (5), Szolnok-Doboka (5), Temes (9), Tolna (6), Torontál (11), Torda-Aranyos (4), Trencsén (8), Turóc (2), Udvarhely (3), Ugocsa (2), Ung (4), Vas (10), Zala (9), Zemplén (8), Zólyom (3).

Eddig összesen 318 kerület.

Január 27. Kézdivásárhely, Zenta, Marosvásárhely, (2), Veszprém vármegye (6). Összesen 10 kerület.

Január 28: Makó.

Január 29. Fiume.

Január 30. Baja, Békésmegye (2).

Január 31. Miskolc (2), Nagy-Szeben (2), Szeben m. (4), Szentés. Összesen 9 kerület.

Február 1. Liptómege (2).

Február 2. Hajdu-Böszörmény.

A választási igazoló jegyek szétküldése. Az e hó 26-án megtartandó általános képviselőválasztásra a választók számára szükséges igazoló-jegyek kiállításáról a hatóság már megfelelőleg intézkedett és szabályszerűen kiállított igazoló-jegyeket már részben szét is küldte. Az iga-

M A G Y A R R E G É N Y I R Ó K.

A legértékesebb magyar regények

egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti:

MIKSZATH KÁLMÁN

ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját — a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását — öleli fel.

AZ ÍRÓK NEVSORA.	Baksay Sándor	Dóci Lajos	Iványi Ödön	Nagy Ignác	Tolnai Lajos	AZ ÍRÓK NEVSORA.
	Benickyné Bajza Leuke	B. Eötvös József	Jókai Mór	Pálffy Albert	Vadnai Károly	
	Beöthy László	Fáy András	B. Józsika Miklós	B. Podmanieky Frigyes	Vas Gereben	
	Beöthy Zsolt	Gaal József	Justh Zsigmond	Pulszky Ferenc	Verseyhy Ferenc	
	Bródy Sándor	Gárdonyi Géza	B. Kemény Zsigmond	Rákosi Jenő	Werner Gyula	
	Csiky Gergely	Gyulai Pál	Kuthy Lajos	Rákosi Viktor	Wohl Stefanie	
	Degré Alajos	Hercegh Ferenc	Mikszáth Kálmán	Toldy István		

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön diszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papiros.

Diszkrét izlésű, diszes bekötési tábla.

MEGRENDELŐ-JEGY.

A cégtől

ezennel megrendelem a

„MAGYAR REGÉNYIRÓK“

című gyűjteményes vállalat hatvan kötetét, vászonkötésben 800 kor.-ért:

a) 1 évi koronás havi részletfizetés mellett,
b) félévenként fizetendő 25 kor. utánvét mellett.

A nem kívánt médozat törölendő.

Tudomásul veszem, hogy a fenti műből 1904. szeptember hótól kezdve félévenként egy-egy 5 kötetből álló sorozat jelenik meg. A részletek az első szállítástól kezdve minden hó 1-én a fenti cégnél fizetendő be mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a teljes vételár esedékessé válik. Az első részlet utánveendő.

Szöbeli megállapodások érvénytelenek.

Lakhely és kelet:

Név és állás:

A „Magyar Regényírók“

minden művelt magyar uri család örökbecsű könyvtára. A hatvan kötet félevenként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. Az első öt kötet most hagyta el a sajtót.

A 60 kötet ára előkelő kötésben **300 kor.** Törleszthető havi **4 koronás** részletekben is. Megrendelhető a mellékelt rendelő-jegy felhasználásával bármely könyvkereskedés útján — Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet.

Franklin-Társulat

magyar Irodalmi Intézet és Könyvnyomda